

Professionalisering van de rietdekkersbranche

Van heinde en verre komen rietdekkers en architecten kijken naar de Nederlandse rieten daken en naar de manier waarop de rietdekkersbranche is georganiseerd. Met name de laatste 15 jaar is de branche sterk geprofessionaliseerd. Een gesprek met secretaris Henk Horlings en Joost Kreuger van de Vakfederatie Rietdekkers.

De Vakfederatie Rietdekkers is in 1949 opgericht als direct gevolg van de organisatiestructuur die de Duisters na de Tweede Wereldoorlog hadden achtergelaten. Oorspronkelijk was de vereniging een federatie van drie vakverenigingen (een katholieke, een protestantse en een niet-religieuze). Inmiddels is dit alleen nog in de naam terug te zien. De vereniging begon in eigen beheer het verenigingsblad *Het*

Drijfbord uit te geven, een blad dat tegenwoordig vier keer per jaar verschijnt en waarin al het nieuws m.b.t. het vak rietdekkers naar de leden wordt gecommuniceerd. Momenteel telt de Vakfederatie Rietdekkers 240 leden.

Brandveiligheid

De ontwikkelingen op het gebied van rieten daken hebben een vlucht genomen nadat het secretariaat van de Vakfederatie Rietdekkers fulltime bemand werd door Horlings. Deze was aangenomen om bedreigingen voortvloeiend uit het Bouwbesluit het hoofd te bieden. Daarvoor werd het secretariaat bemand door een rietdekker die naast zijn dagelijkse werkzaamheden op het dak de vereniging organiseerde. Mede door het schroefdak kon het rieten dak blijven voldoen aan de eisen uit het Bouwbesluit. Daarnaast werd door de Vakfederatie Rietdekkers o.a. via internet alle beschikbare informatie over het rieten dak aan architecten, aannemers en opdrachtgevers beschikbaar gesteld waardoor het rieten dak volop in de belangstelling kwam.

"Wij zijn geen groot voorstander van de toepassing van brandvertragers om de brandveiligheid te vergroten omdat dit een luchtdichte afsluiting van de rietlaag kan betekenen met alle problemen voor de vochthuishouding van dien," aldus Kreuger. "De oplossing zit hem wat ons betreft primair in de onderconstructie, door een schroefdak toe te passen en eventueel een extra gipslaag aan te brengen om te voldoen aan de regels van gelijkwaardigheid. Een sprinklerinstallatie is een goede, maar dure oplossing. Proeven wijzen uit dat het schroefdak een eventuele brand meer dan een uur vertraagt (en bij toepassing van een gipslaag nog een half uur extra): het riet brandt niet, maar smeult, wat het voor de brandweer een stuk eenvoudiger maakt te blussen."

Kreuger: "Een noviteit op de markt voor rieten daken is Novarriet, een kunststof riet dat zich laat verwerken als natuurriet. Wij verwachten niet dat de verkoop van dit product ten koste zal gaan van 'echte' rieten daken. Veel eerder zal dit een aanvulling of een alternatief zijn op daken waar natuurriet niet toegepast kan worden vanwege problemen met de vochthuishouding of de brandveiligheid. Het betekent dus een vergroting van de markt van onze leden."

Opleidingen

Technisch secretaris Henk Horlings, sinds 1997 bestuurslid van de Vakfederatie Rietdekkers, vertelt dat halverwege de jaren '90 de tijd rijp was voor een verdere professionalisering van de branche. Zo heeft de Vakfederatie ook werk gemaakt van een opleidingsstructuur voor rietdekkers. Hiertoe werd de stichting RON (Rietdekkers Opleiding Nederland) opgericht.

Dit opleidingsinstituut verzorgt o.a. het praktijkonderwijs binnen de opleiding Dakdekker riet BBL 2. Ook geeft RON sinds 2007 uitvoer aan het Vakdiploma Rietdekker en diverse rietgerelateerde opleidingen.

Kreuger: "De opleidingsbehoefte is onder de huidige marktomstandigheden echter bijzonder laag. Daar komt bij dat het HBA (Hoofdbedrijfschap Ambachten) opgeheven zal worden waardoor een belangrijke bron van inkomsten voor onze opleidingen wegvalt. Momenteel worden er op niveau 2 geen leerlingen in het vak opgeleid. Het aantal jongeren dat het vak instroomt is dus op dit moment nihil. Dat is een dramatische situatie. Binnen bedrijven worden jongeren natuurlijk nog wel opgeleid maar mijn ervaring is dat het dan vaak lang duurt voordat je daadwerkelijk op het dak aan de slag mag met het riet. Tijdens de opleiding gaan leerlingen meteen met het riet aan de gang wat een positief effect heeft op hun eigenwaarde en het plezier in het vak. De BBL-opleiding rietdekker ligt momenteel dus stil, maar als de markt aantrekt staat alles klaar om weer te beginnen. Het Vakdiploma Rietdekker wordt nog wel uitgereikt."

Kwaliteitsbeheer

Een ander aspect waar de Vakfederatie Rietdekkers zich intensief mee bezighoudt is de kwaliteit van het riet. Momenteel is men bezig met het opzetten van een kwaliteitslabel, het Thatchmark. Dit doet men in internationaal verband, via het ITS (International Thatching Society).

"Nederland is op het gebied van rieten daken een uniek land," vertelt Kreuger. "In andere landen worden natuurlijk ook wel daken met riet bedekt maar dat zijn toch doorgaans de traditionele daken. Nieuwbouwprojecten met architectonisch interessante rieten daken kent men buiten ons land niet of nauwelijks. Daarom hebben wij in de loop der jaren veel internationale delegaties mogen ontvangen die naar onze rieten daken en de organisatiestructuur van de branche kwamen kijken. Uit die contacten is de ITS ontstaan."

"Het is de bedoeling om met de ITS een internationaal keurmerk in het leven te roepen, het Thatchmark," aldus Horlings. "Daarmee wordt de kwaliteit en het vochtgehalte van de teelt tot en met de verwerking gemonitord en vastgelegd. Daarmee wordt de kans dat een slechte partij riet op een dak wordt aangebracht vrijwel tot nul gereduceerd. Een rietdekker is een ambachtsman, voor hem is het, net als voor de opdrachtgever, een drama als een dak dat hij heeft gelegd niet blijkt te voldoen aan de te verwachten levensduur. We ondervinden momenteel nog wel wat verzet bij de handelaren, die vrezen dat met de invoering van het Thatchmark de verantwoordelijkheid voor het rieten dak op hun bordje komt te liggen. Wij staan echter op het standpunt dat je achter je product gaat staan als je erin gelooft."

Naar verwachting zal het Thatchmark medio 2014 worden geïntroduceerd. *Roofs* houdt u op de hoogte van de ontwikkelingen. ●

Dit artikel kunt u downloaden op www.dakweb.nl

De ledenvergaderingen van de Vakfederatie Rietdekkers zijn altijd druk bezocht.

Vergadering van de International Thatching Society (ITS).